

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr.

Wilno, dnia 9 sierpnia 1933 r.

904.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. Publicysta czeski Voska o Wilnie.-	I.	1.
2. Prasa litewska o wystąpieniu "Ilustrowanego Kurjera Codziennego" przeciwko chwilce litewskiej w Radjo wileńskim.-	"	"
3. Powrót posła niemieckiego.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

4. Prezydent Smetona w Kretyndze.-	III.	2.
5. Nowe oddziały związku "Młodej Litwy".-	"	"
6. Pobór rekruta.-	"	"
7. Ucieczka defraudanta.-	"	"
8. Dokoła realizacji nowych przepisów o ustroju sądownictwa w Litwie.-	"	"
9. Redukcja pracowników samorządu kowieńskiego.-	"	"
10. Cofnięcie przepisów o zamykaniu i otwieraniu sklepów.-	"	"

-----0000-----

I. ZAGADNIENIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Publicysta czeski Voska o Wilnie. Pod powyższym tytułem "Lietuvos Žinios" Nr.176 z dnia 5.VIII.1933 r. zamieszczają obszerną recenzję o nowej książce Voski zatytułowanej "Rewizja - to wojna" / Voska jak wiadomo jest autorem książki p.t. "Polska - więzieniem narodów"/. Streszczenie:

W książce p.t. "Rewizja - to wojna" Voska omawia międzynarodowe problemy polityczne i potrąca o Litwę. Już w pierwszym dziale swej książki Voska "Zagarnięcie litewskiego Wilna przez generała Żeligowskiego" nazywa ciemną stroną powojennych zmian terytorjalnych. W dziale p.t. "Drang nach Osten" autor wskazuje na imperjalistyczne tendencje hitlerowskich Niemiec, dążących do rozszerzenia trzeciej Rzeszy na państwa bałtyckie i wzniesienia irredenty w Kraju Kłajpedzkim. Zdaniem Voski, zwrócenie Niemcom Małej Litwy zapoczątkowałoby panowanie Niemiec nad całym Bałtykiem. W walce z imperjalistycznym rewizjonizmem Niemiec należy utworzyć blok państw którym imperjalizm ten zagraża. Koniecznością zaistnienie tego bloku jest usunięcie wszelkich tarć wzajemnych, a zwłaszcza największego konfliktu polsko-litewskiego o Wilno. Po rozstrzygnięciu problemu wileńskiego stanie się możliwe zorganizowanie związku państw bałtyckich, który wraz z Polską i Małą Ententą stworzyłby dostateczną gwarancję przeciwko zaborczości państw germańskich. W związku z ukazaniem się wspomnianej książki "I.K.C." zamieściło wywiad swego współpracownika z Voską, który zatytułowało "Nawrócenie się Jarosława Voski". W związku z tem korespondent "Elty" zwrócił się do Voski o wyjaśnienie. Voska stwierdził, iż nie zmienił swego poglądu na Polskę politykę wewnętrzną i mniejszościową. Pogląd swój, zaznaczył Voska, zmieniłem jedynie w dziedzinie stosunków międzynarodowych z Polską i w sprawie Korytarza Gdańskiego. Zmiana ta związana jest ze zmianą niemieckiej polityki zagranicznej, gdyż odrodzenie narodowe dzisiejszych Niemiec jest niebezpieczne dla pokoju światowego i wszystkich państw sąsiadujących z Niemcami. Niebezpieczeństwo niemieckie zbliżyło państwa zagrożone, gdyż wiadomem jest, iż każde osłabienie któregoś z tych państw wychodzi na korzyść Niemcom. To też należy powitać zbliżenie polsko-czechosłowackie. Natomiast wcale nie zmieniłem swego poglądu na sprawę wileńską. Redakcja "I.K.C." opuściła najważniejszy ustęp mego oświadczenia, a korespondent "I.K.C." niewłaściwie mnie zrozumiawszy mógł napisać, iż zmieniwszy swój pogląd na umowy międzynarodowe "nic nie chcę słyszeć o zwróceniu Wilna Litwie". Bo przecie kwestja wileńska nie posiada nic wspólnego z rewizjonizmem i umowami międzynarodowymi. Obecna sytuacja jest wynikiem czynu generała Żeligowskiego, a jak wynika z pierwszego działu mej książki, pogwałcenie umowy suwalskiej uważam za pogwałcenie zasady samookreślania się narodów: Jestem głęboko przekonany, iż zagarnięcie Wilna wyrządziło Litwie krzywdę, która może być naprawiona jedynie przez zwrócenie jej Wilna. Sprawę tę, zaznacza Voska, wyjaśniłem w czasie wywiadu korespondentowi "I.K.C.". Voska w najbliższych dniach zamierza wydać książkę p.t. "Litwa - kluczem sytuacji Europy Wschodniej".

Prasa litewska o wystąpieniu "Ilustrowanego Kurjera Codziennego" przeciwko Chwilce litewskiej w Radjo wileńskim. "Liet.Žinios" Nr.156 z dn.5.VIII.1933 r. we wzmiance p.t. "Nacjonaliści polscy domagają się zniesienia w Wilnie litewskiego kwadransa radjowego. Złościwa agitacja przeciwko, prowadzonej przez samych Polaków dla celów własnej propagandy, chwilce litewskiej", dosłownie cytują wystąpienia "I.K.C." i piszą: "Następnie pismo w iście histerycznym tonem nawołuje do zaprzestania "kurtuazji polskiej i zniesienia w"polskiem Wilnie kwadransa litewskiego, by nadal nie obrażać honoru polskiego.

Powrót posła niemieckiego. Prasa kowieńska z dnia 5 sierpnia r.b. donosi, iż dnia 4. b.m. przybył do Kłajpedy okrętem z Niemiec poseł niemiecki w Litwie dr.Zechlin.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Prezydent Smetona w Kretyndze. "Lietuvos Aidai" Nr.174 z dn.4.VIII.1933 r. W dniu 2 b.m. na doroczny wielki odpust do Kretyngi przybył automobilem z Połagi prezydent Smetona z małżonką, oraz lit.min.Obrony Krajowej pułkownik Giedrajtis. Na odpust do Kretyngi przybyło ok.20 tys.pątników.

Nowe oddziały związku "Młodej Litwy" "Lietuvos Aidai" Nr.175 /z VIII.1933 r./: Ostatniemi czasy centralne władze litewskiej narodowej organizacji młodzieżowej "Młoda Litwa" zarejestrowały 12 nowych oddziałów w następujących miejscowościach: Waluty/pow.troski,/Szaki,/pow.taugogowski,/Kułypiany, pow.kretyngowski,/ Wielkie Szaule, gmina Wołkowyszowska, Medwilony okolice Janiszek, Balziuny, Terpeki pow.poniewieski, Kozłowa Ruda pow.marjampolski, Saktele, pow.szawelski Łłagi Lepiszki i Smole.

Pobór rekruta. Prasa kowieńska z dnia 5 sierpnia r.b. podaje, iż w Litwie został zarządzony pobór rekruta z r.1912.

Ucieczka defraudanta. Prasa kowieńska z dnia 5 sierpnia r.b. dowiaduje się, iż b.kasjer pocztowego urzędu w Kownie Janulis zbiegł nie do Wilna, jak to podawały niektóre pisma litewskie, lecz do Niemiec. Janulis zdefraudował około 100.000 lt.

Dokoła realizacji nowych przepisów o ustroju sądownictwa w Litwie. "Lietuvos Žinios" Nr.176 /z VIII.1933 r./ dowiadują się iż w M-stwie Sprawiedliwości toczą się narady w sprawie realizacji nowych przepisów o sądownictwie. W naradach poza ministrem Sprawiedliwości Žilińskim biorą udział generalny sekretarz M-stwa Sprawiedliwości p.Brazajtis nowomianowany prezes Izby Apelacyjnej p.Gudauskas i niektórzy członkowie stanu. Narazie aktualną jest kwestja wyznaczenia 5-ciu członków Izby Apelacyjnej. Należy przewidywać, iż do dnia 15 b.m. skład Izby zostanie definitywnie ustalony.

Redukcja pracowników samorządu kowieńskiego. "Lietuvos Žinios" Nr.176 z dn.5.VIII.1933 r. Samorząd kowieński w tych dniach zwolnił z posad:ogniomistrza Paułokskasa, szefa wydziału Gospodarczego Grybasa, kierownika archiwum p.Bobenkienie i innych urzędników.

Cofnięcie przepisów o zamykaniu i otwieraniu sklepów. "Lietuvos Žinios" Nr.176 dowiadują się, iż burmistrz m.Kowna przed udaniem się na urlop ogłosił rozporządzenie, w którym unieważnił wydane ostatni przepisy o skróconym czasie targu w magazynach kowieńskich. Wobec cofnięcia tych przepisów nadal będą obowiązywały przepisy stare.

X

X

X